

Priverstinis akcijų pardavimas ir veiklos tyrimas

VŠĮ Profesijos tobulinimo centras

Turinys

- Lyginamasis aspektas
- Priverstinis akcijų pardavimas
- Veiklos tyrimas

Lyginamasis aspektas

Olandijos civilinio kodekso II knyga 8 dalis 1 skyrius

- Aprobijimai po ieškinio padavimo
- Vertė nustatoma po sprendimo
- Prejudices the interest of the company to such extent that the continuation of his shareholding cannot be reasonably tolerated

Olandijos civilinio kodekso II knyga 8 dalis 2 skyrius

- Prokuroras gali skirti ekspertą
- "Profesinės sąjungos" turi teisę kreiptis
- Žalos atlyginimas galimas tik jei nebuvo pagrindo manyti
- Apmokėti ekspertų darbą gali bendrovė
- "Misconduct"
- Galima priemonė akcijų laikinas perleidimas

Anglijos Bendrovių aktas 2006

- Peticijos teisė
- Valstybės sekretoriui specialios teisės
- Platus teismo taikomų priemonių sąrašas
- Neribojamas asmenų ratas, turinčių teisę kreiptis
- Unfairly prejudicial to the interest of members in general or of some part of its members

JAV Delavero valstijos Bendrovių aktas

- Teisė skirti administratorių
- Teisė skirti laikinus direktorius
- Teisė priverstinai likviduoti bendrovę
- Derivatives suites
- Stockholders are so divided that the business of the corporation is suffering or is threatened with irreparable

7

ES Bendrovių teisė

- SPE reglamento projektas
- Akcininko pašalinimas – nėra kvalifikacijos, bet sprendimas
- Shareholder has caused serious harm to the SPE interest or continuation of the shareholder as a member is determinant to its proper operation
- Nepriklausomo eksperto paskyrimas - 5 proc. riba
- Breach of law or the articles of association

8

ES Bendrovių teisė

- Akcininko išstojimas – nėra kvalifikacijos
- The SPE has been deprived of a significant part of its assets
- The activities of the SPE have changed substantially
- No dividend has been distributed for at least 3 years even though the SPE financial position would have permitted such distribution

9

Oficialus pasiūlymas

- Emitentas
- Daugiau nei 40 proc. balsų
- Cirkuliaras
- Kainos nustatymo taisyklė: 12 mėnesių arba turto vertintojai
- Taikomas Vertybinių popierių įstatymas

10

Privalomas akcijų pardavimas

- Ne mažiau kaip 95 proc. balsų
- Kainos nustatymo taisyklė: pagal oficialų pasiūlymą
- Pranešimas
- 30 dienų – teismo sprendimas
- Privalomas pirkimas

11

Priverstinis akcijų pardavimas

2008-09-23

Priverstinio akcijų, dalių, pajų pardavimo etapai

- Paduodamas ieškinys
- Siūlymas tapti bendraieškiais
- Sprendimas dėl ieškinio
- Ekspertų paskyrimas
- Nutartis dėl kainos
- Akcijų perdavimas, kainos mokėjimas

13

Kreipimosi teisė

- Keletas asmenų
- Ne mažiau 1/3
- Teisės kreiptis apribojimai
- Advokato dalyvavimas
- Tretysis asmuo bendrovė
- Priešieškinyje dėl priverstinio pardavimo (2A-273/2007)

14

Laikinosios apsaugos priemonės

- Reglamentuoja 2.117
- Sprendimo priėmimas
- Sprendimo įsiteisėjimas
- Balsavimo apribojimai
- Ribojimų nustatymas neturėtų būti paprastai taikomas (neteisinga praktika 2-127/2008)

15

Priverstinis akcijų pardavimas vs veiklos tyrimas

- Nustatyti faktai turės prejudicinę reikšmę nagrinėjamoje byloje
- Neteisinga praktika 2-21/2007
- Teisinga praktika 2-4/2008

16

Aplinkybės

- Nesusijusios su valdymu, išskyrus, jei dalyvauja valdyme, taip pat lemia valdymo organų sudėti, jiems vadovauja de facto (3K-3-323/2008)
- Nepriima reikiamų sprendimų, taip pat nuolatinis konfliktas (3K-3-483/2007)
- Nesažiningi dalyvio veiksmai

17

Nesažiningi dalyvio veiksmai

- Neteisėtai, taip pat ir sąžiningumo bei protingumo principo pažeidimas
- "Piercing the corporate veil" CK 2.50
- Pareigos steigimo dokumente, teisės aktuose nevykdymas
- Turto naudojimas saviems tikslams
- Turto naudojimas trečiųjų asmenų interesais

18

Įrodymų vertinimas

- 3K-3-416/2007
- Tikėtinumo taisyklė
- Nėra ginčijamų santykių dalyvis
- Labiau tikėtina atitinkamą faktą buvus, nei jo nebuvus

19

Priverstinis išpirkimas

- 3K-3-323/2008 UAB "Grigiškių statyba"
- Tos pačios taisyklės, Plius
- Aiškiai išreikštas akcininkų teisių pažeidimas= teisėtų lūkesčių principas

20

Veiklos tyrimas

2008-09-23

BALTIC LEGAL SOLUTIONS

Veiklos tyrimo etapai

- Kreipimasis į juridinį asmenį
- Pareiškimo padavimas
- Nutartis dėl tyrimo pradžios
- Ekspertų skyrimas
- Ataskaitos svarstymas
- Priemonių taikymo sprendimas

22

Kreipimosi teisė

- Protingas terminas (2-41/2008)
- Advokato dalyvavimas (2-221/2008)
- Akivaizdumas (3K-3-1233/2002)
- Šalys (2-523/2005)

23

Pagrindas manyti

- Nuostolinga veikla (2-281/2007)
- Vadovo veiksmai steigiant konkuruojančią bendrovę (2-523/2005)

24

Ekspertų skyrimas ir darbo apmokėjimas

- 2-194/2008
- Sumos dydis

25

Aplinkybės

- Fiduciarinių pareigų pažeidimas
- 3K-3-16/2005 UAB Khartli"

26

Fiduciariniai teisiniai santykiai

- J.a. ir j.a.v.organų santykiai pagrįsti tarpusavio pasitikėjimu
- LAT 3K-3-316/2007 (BUAB "Vakarų prekyba" v. A.Z. (direktorius)); "J.a. ir valdymo organų tarpusavio santykiai yra fiduciariniai. Šiems santykiams būdinga tai, kad valdymo organas (fiduciaras) privalo žinoti, jog juridinis asmuo, kuris yra patikėtojas (beneficiaras), juo pasitiki ir todėl suteikė įgaliojimus veikti beneficiaro naudai."
- LAT 3K-3-567/2006 ("Širvinta" leidybos teisės byla)
- LAT 3K-7-266/2006 (IAB "Investicinė Kauno holdingo kompanija")
- LAT 3K-3-298/2006 (AB "Turto bankas")

27

Filialo vadovo teisinis statusas

- LAT 3K-3-332/2007
- "Filialo veiksmai, kuriuos atlieka filialo valdymo organai ir per kuriuos juridinis asmuo įgyvendina savo funkcijas bei teises ir pareigas, sukuria teises ir pareigas ji įsteigusiam juridiniam asmeniui, todėl pripažintina, kad filialo valdymo organo teisinis statusas yra **toks pats** kaip ir juridinio asmens valdymo organo."

28

Bendrovės valdymo organų narių pareigos

- Veikimas sąžiningai ir protingai (CK 2.87 str. 1 d.)
- Lojalumas (CK 2.87 str. 2 d.)
- Konfidencialumas (CK 2.87 str. 2 d.)
- Interesų konflikto vengimas (CK 2.87 str. 3 d.)
- Turto atskyrimas (CK 2.87 str. 4 d.)

29

Sąžiningumas ir protingumas

- Elgimasis taip, kaip elgtusi apdairus asmuo
 - Informacijos surinkimas
 - Ekspertų išvados
- Elgimasis *bona fide*
 - Nėra interesų konflikto
 - Nėra painiojamas turtas
 - Sprendimas, susijęs su informacija

30

Sąžiningumas ir protingumas

- *Duty of care*
- *Business judgment rule*
- Rūpestingai ir savarankiškai valdo
- Sprendimas priimtas:
Neapdairiai
Bona fide (interesų konfliktas, turto naudojimas, nusikaltimas)

31

Lojalumas

- Veikimas pagal įstatus ir akcininkų sprendimus
- Rūpinimasis gerove ir aktyvus tikslų siekimas
- Informacijos akcininkams atskleidimas

32

Konfidencialumas

- Saugoti komercinę, gamybinę ir profesinę paslaptį
- Siekti, kad kiti vykdytų konfidencialumo pareigą
- Konfidenciali informacija – informacija, kuri turi vertę todėl, kad jos nežino kiti

33

Interesų konflikto vengimas

- Pareiga vengti
- Atsiradus konfliktui informuoti
Kolegas, arba
Paskyrusius asmenis
- Interesų konflikto apibrėžimas nepateikiamas

34

Turto atskyrimas

- Negalima naudoti turto asmeniniams poreikiams
- Negalima naudoti turto trečiųjų asmenų interesais
- Turtas yra ir informacija
- Naudojimas turi būti aptartas

35

Taikomos priemonės

- Bendrovės likvidavimas
- Darbuotojų ir kitų asmenų interesas

36